

Platform Aarde-Boer-Consument

Voorzitter: Gerrit Roos
Secretariaat: Greet Goverde-Lips. – email greetg800@gmail.com
Penningmeester: Riky Schut-Hakvoort, vanaf jan. 2010: Gerrit Barnard

Nijmegen, 15 december 2009

Aan allen die het Platform ABC steunen;

Het loopt tegen het **eind van 2009**, en wij willen even terugblikken op dit ABC-jaar.

*Maar eerst willen wij u vragen : gebruikt u wel eens email? Zo ja, zou u ons dan uw **email-adres** willen sturen (met volledige naam en woonplaats erbij) dan kunnen wij een volgende keer deze brief per mail sturen – dat scheelt tijd en (porto en print-) kosten. Bovendien kunnen wij dan af en toe als er iets bijzonders te melden is eens een berichtje sturen.*

Stuur uw gegevens (email adres, naam en woonplaats) s.v.p. naar greetg800@gmail.com.

Deze brief gaat zowel naar donateurs, die een bijdrage sturen, als naar sympathisanten die dat niet doen. Zoals u wel zult begrijpen maken we liever geen kosten meer voor mensen die ons niet geldelijk steunen, dus dan is uw email adres dubbel welkom.

Mocht U van de lijst verwijderd willen worden dan graag een mailtje, of een kaartje naar: G. Goverde, Tolhuis 24-02, 5637 MH Nijmegen

Het was wederom een bewogen jaar voor de landbouw, met nog lagere prijzen voor de boeren hier en in de ontwikkelingslanden, en vele **melk-acties** in Europa. Minister Verburg bleef wel volhouden dat de boeren om 'meer subsidies' vroegen, maar het is nu toch wel bij veel mensen gedaagd dat er juist niet om subsidies gevraagd wordt maar om een kostendekkende prijs, te bereiken door handhaving van het quotum (desnoods door de boeren zelf) en meer regulering. Veel mensen voelen al wel aan dat de voedselvoorziening niet kan en mag worden overgelaten aan de 'vrije' markt. Nu de politici nog.

De ellende voor de boeren heeft er wel toe bijgedragen dat de onderwerpen landbouw en voedsel nu weer meer op de agenda staan. Dit najaar was er zelfs een serie van **7 debatten** over het onderwerp in 'De Rode Hoed' in Amsterdam, en al die keren was de zaal vol, dus er is volop belangstelling. U kunt verslagen daarvan lezen, Rode Hoed I, II, III, IV etc., op

[\(http://www.foodlog.nl/search/results/791a09e8b9c7638055a7ae4bb19fb953/\)](http://www.foodlog.nl/search/results/791a09e8b9c7638055a7ae4bb19fb953/)

De meeste avonden was er ook wel iemand van ons bij en konden we een bijdragen leveren aan het debat.

In maart hebben enkelen van ons met andere Europese 'maatschappelijk middenveld'-groepen in Brussel mee overlegd over het **Europees voedsel- en landbouw beleid**. Tot **2013** zijn er nog mogelijkheden om het te herzien, daarna wordt het 'in beton gegoten' zoals men zegt. De Europese Commissie stuurt in grote lijnen aan op 'business as usual', maar maatschappelijke groeperingen zouden liever een écht ander beleid zien.

In maart is met andere Europese groeperingen (o.a. Friends of the Earth Europe, dat is de Europese variant van Milieudefensie, en met Via Campesina) besloten:

- er komt een verklaring uit die in alle landen ondertekend kan worden, om burgers bij 'voedsel en landbouw' te betrekken en de politiek te tonen dat men een andere kant op wil. We zijn de Nederlandse vorm nog aan het afronden – vrij zeker wordt het wat u in de **bijlage** vindt. In januari vragen we zoveel mogelijk organisaties deze verklaring te ondertekenen, daarna ook individuele personen. Houdt u svp onze website www.aardeboerconsument.nl in de gaten; misschien kunt t.z.t. de voedselverklaring nog aan anderen of andere organisaties doorgeven. Zij zal aan Nederlandse politici worden aangeboden, en een Engelse vorm aan Europese politici.

- er komt waarschijnlijk in 2011 een grote bijeenkomst op de grens van West en Oost Europa;

- er is een onderzoeksproject gestart dat hopelijk een kant-en-klaar voorstel zal opleveren voor een drastisch ander voedsel- en landbouwbeleid, en waar zowel milieugroepen als landbouwgroepen, ontwikkelingsgroepen en anderen zich achter kunnen stellen. Dan heeft het Europese parlement wat te kiezen, naast de voorstellen van de Commissie. Inlichtingen of bijdragen bij Greet Goverde.

In April hebben we samen met Both Ends en met het Centrum voor Mondiaal Onderwijs uit Nijmegen meegewerkt aan 2 debatten, één in Lux, Nijmegen, en één op de Afrika Dag van de Evert Vermeer Stichting in Den Haag, over de **invloed van het Europese beleid op de Afrikaanse landbouw**. Er werkten 3 Afrikanen aan mee, boeren en boeren-vertegenwoordigers uit Tanzania en Ghana. Zij vertelden hun verhaal en gingen daarna in debat met Osinga van de LTO en Hans Geurts van de Nederlandse Melkveehouders Vakbond. Hans kreeg de handen op elkaar toen hij zei dat hij zijn collega's in Afrika niet wilde benadelen; hij

wil niet dat Europese melkproducten (met exportsubsidies) concurreren met de melk van zijn Afrikaanse collega's. Een van de Ghanezen zei dat dit de eerste 'bescheiden' Europese boer was die hij was tegengekomen.

Bij die debatten en ook bij andere gelegenheden in die tijd hebben we een '**stemwijzer**' uitgedeeld waarop in het kort de standpunten van de verschillende politieke partijen werden weergegeven, dit in de aanloop naar de **Europese verkiezingen**. Slechts 3 (kleinere) partijen bleken voor productiebeheersing en regulering te zijn. Aan de achterkant stond een 'voedselverklaring' ondertekend door Both Ends, Milieudefensie en ABC, alles nog te zien op onze site www.aardeboerconsument.nl. Voor de verkiezingen heeft Hans Geurts ook meegedaan aan een middag van GroenLinks over 'Boeren en marktmacht'. Als uitvloeisel van die middag heeft inmiddels een stuk in 'Spil' gestaan, en de NMV heeft een rapport over het onderwerp laten maken. (Zie website www.nmv.nu).

Ook dit jaar hebben we samen met anderen in de '**Coalitie voor Eerlijke Handel**' weer gepleit voor de gezamenlijke belangen van boeren in ontwikkelingslanden en boeren in Europa. Dit gebeurde bijvoorbeeld binnen rondetafelgesprekken in de Tweede Kamer, of met ambtenaren op het ministerie van Economische zaken. Het blijkt moeilijk om de focus op 'vrije markt' te doorbreken. Protectionisme lijkt wel een vies woord, terwijl wij juist pleiten voor bescherming en regulering van landbouwmarkten. Het wordt de hoogste tijd dat politici gaan inzien dat landbouw een aparte economische sector vormt. Ontwikkelingslanden gaan zich gelukkig steeds meer verzetten tegen de knellende bilaterale en regionale vrijhandelsverdragen zoals 'Economic Partnership Agreements' (EPA's). Regelmatig wordt er ook met Kamerleden overlegd over onze standpunten in de aanloop naar kamerdebatten. Zo zijn leden van ABC richting de Tweede Kamer vooral actief op het gebied van het desastreuze huidige zuivelbeleid (NMV), de mogelijkheden voor de teelt van eiwitgewassen in Europa ter vervanging van de soja (NAV) en de nadelen van de grootschalige sojateelt en biobrandstoffenteelt voor de kleine boeren, de inheemse bevolking en de natuurgebieden in Latijns Amerika (XminY).

Enkele leden van ABC hebben op 7 november een bijdrage geleverd aan de '**5^e Dag van Alternatieven**' georganiseerd door Vóór de Verandering in Utrecht. Zo namen Hans Geurts namens NMV en Joop de Koeijer namens Zeeuwse Vlegel en NAV, deel aan de workshops over regionale voedselvoorziening en duurzaam ondernemen. Hierin werd ook naar raakvlakken gezocht met andere bedrijven of organisaties zoals HempFlax, Oregional en Willem & Drees. Guus Geurts nam namens XminY deel aan de workshop over regionalisering versus duurzame globalisering, waarin de (on)mogelijkheden van de import van 'duurzame soja' een punt van discussie was. Een verslag van deze dag zal verschijnen op www.globalalternatives.nl/dva2009.

Binnen ABC zijn er wat **veranderingen**:

Greet Goverde neemt het secretariaat over van Lars Keizerwaard, die het te druk heeft met het geitenbedrijf dat hij en zijn collega begin dit jaar overnamen.

Spijtig genoeg gaat onze penningmeester Riky Schut ons verlaten. Ze gaat zich aan andere bezigheden wijden. Misschien had u gedacht dat ze van een 'wilverdiende rust' gaat genieten maar Riky kennende blijft ze zich inzetten voor de boeren; nu meer in Noord-Limburg.

Bedankt Riky voor je werk voor ABC al die jaren!

Hanny van Beek is voorzitter—af van de NAV, en zal daarom ook niet meer bij vergaderingen van ABC zijn.

Afgelopen zomer stonden er twee 'landelijke' foto's bij een artikel in de NRC, een van Hanny in een veld jonge plantjes en een van Sieta van Keimpema (European Milk Board) voor de koeien. Een betere reclame voor de NAV en de NMV kun je niet hebben!

We kunnen nog steeds 'input' gebruiken voor de **website**, dus als u iets voor de agenda heeft, of bijvoorbeeld mooie bedrijven voor bij de 'good practices' - stuur ons een mailtje (en per post kan natuurlijk ook nog steeds)

Als Platform Aarde Boer Consument zeggen we u **hartelijk dank** voor de steun die we – in welke vorm dan ook – van u mochten ontvangen. Het geeft ons de mogelijkheid om activiteiten te ontplooiën, en zaken te betalen zoals kosten voor de website, bijdragen aan bijeenkomsten en folders, zaalhuur, en (gedeeltelijke) reiskosten naar voornamelijk EPFS bijeenkomsten in het buitenland. Een overzicht is te krijgen bij de penningmeester. Wij houden ons dan ook aanbevolen voor een **donateursbijdrage** op bankrekeningnummer **811993124** t.n.v. St Platform Aarde Boer Consument
De minimumbijdrage is **15 euro** per jaar maar we zijn natuurlijk blij met een hoger bedrag.

Fijne kerstdagen en een goed 2010 toegewenst!

Met vriendelijke groeten – namens Platform Aarde Boer Consument: Greet Goverde-Lips, secretaris

BIJLAGE:: Europese voedsel verklaring

Naar een gezond, duurzaam, eerlijk en solidair

Gemeenschappelijk Landbouw Beleid

Wij, de ondertekenaars, geloven dat de Europese Unie dringend de uitdagingen aan moet gaan waar Europa op het gebied van voedsel en landbouw voor staat.

Na meer dan een halve eeuw industrialisatie van landbouw en voedselproductie is de duurzame gezinslandbouw in Europa aanzienlijk afgenomen en wordt de lokale voedingscultuur verdrongen. Ons voedselsysteem is nu afhankelijk van goedkope fossiele brandstoffen, houdt geen rekening met de beperkte voorraad aan landbouwgrond en water, en leidt tot een ongezonde consumptie van te veel calorieën en vetten en van te weinig fruit, groenten en granen. Als we naar de toekomst kijken bedreigen stijgende energiekosten, drastische achteruitgang van de biodiversiteit, klimaatverandering en afnemende water- en landvoorraden onze voedselproductie. Tegelijkertijd krijgt een groeiende wereldbevolking de dubbele last te dragen van wijd verbreide honger en chronische ziekten als gevolg van overconsumptie. .

We zullen deze uitdagingen alleen maar goed kunnen oppakken als we zowel de landbouw zelf als we het beleid op het vlak van landbouw en voedsel heel anders gaan benaderen. De Europese Unie moet de cruciale rol van de duurzame gezinslandbouw voor de voedselvoorziening erkennen en ondersteunen. Alle mensen moeten veilig en voedzaam voedsel kunnen verkrijgen. De manier waarop we voedsel verbouwen, distribueren, klaarmaken en consumeren zou ruimte moeten laten aan de culturele diversiteit van Europa, en zou moeten leiden tot duurzame voeding voor iedereen.

Het huidige Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) staat nu ter discussie en zal in 2013 gewijzigd worden. Na tientallen jaren waarin de transnationale bedrijven en de WTO (de Wereld handels organisatie) de dienst hebben uitgemaakt op het vlak van landbouw en voedsel is het tijd voor de Europese burgers om het voedsel- en landbouwbeleid weer in eigen hand nemen. Het is tijd voor voedselsoevereiniteit. Wij vinden dat een nieuw Gemeenschappelijk Landbouw Beleid de medezeggenschap voor burgers in de EU en de kandidaat-landen moet garanderen en beschermen, zodat zij de ruimte krijgen om hun eigen manieren van produceren, distribueren en consumeren te bepalen, volgens de principes die hieronder beschreven worden:

Het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouw Beleid

1. Beschouwt voedsel als een mensenrecht, niet slechts als een handelsobject.
2. kiest zoveel mogelijk voor de verbouw van voedsel en diervoeders in Europa en gaat binnen de internationale handel in landbouwproducten prioriteit geven aan de principes van gelijkheid, sociale rechtvaardigheid en ecologische duurzaamheid. Het Europese Gemeenschappelijk Landbouw Beleid mag de voedsel- landbouwsystemen in andere landen niet schaden.

3. bevordert gezonde eetpatronen en gaat zich meer richten op de productie van plantaardig voedsel in plaats van op de consumptie van vlees en van verwerkte producten die veel energie kosten en verzadigde vetzuren. Hierbij worden de cultureel bepaalde eetgewoontes van Europese bevolkingsgroepen gerespecteerd.
4. geeft prioriteit aan de instandhouding van een landbouw overal in Europa waarin talloze boeren voedsel produceren en zorgen voor het platteland. Dat is niet mogelijk zonder eerlijke en stabiele landbouwprijzen die hen en de landarbeiders een eerlijk inkomen bezorgen en de consumenten faire prijzen garanderen. Dit vereist een flexibele marktregulering.
5. verzekert de boeren en landarbeiders ook in Midden- en Oost Europa van eerlijke, niet discriminerende werkomstandigheden, en bevordert eerlijke en gelijke toegang tot land.
6. respecteert het milieu zowel hier als in andere werelddelen, beschermt de eindige voorraden landbouwgrond en water, en zorgt dat de biodiversiteit en het dierenwelzijn toenemen .
7. zorgt voor transparantie door de hele voedselketen, zodat burgers weten hoe hun voedsel geproduceerd wordt, waar het vandaan komt, wat erin zit en hoe de prijs die consumenten betalen samengesteld is.
8. Zorgt ervoor dat de machtsconcentratie in de voedselverwerkende industrie en de detailhandel en hun invloed op wat geproduceerd en geconsumeerd wordt afnemen. Zij bevordert voedselsystemen waarin de afstand tussen boeren en consumenten verkleind wordt.
9. Bevordert de productie van lokale seizoensproducten van goede kwaliteit, waardoor burgers zich weer verbonden voelen met hun voedsel en de voedselproducenten
10. Besteedt geld aan lessen waarin kinderen de vaardigheden en kennis leren waarmee je gezond en voedzaam eten kun produceren, klaarmaken en ervan kunt genieten.

*Deze verklaring verschijnt binnenkort op **petities.nl**, waar ook verwezen zal worden naar een engelstalige tekst die iets van bovengenoemde tekst verschilt (geen vermelding van marktregulering in punt 4, wél afwijzing van gmo's en agrobrandstoffen in extra punten).*

*Aan **Nederlandse organisaties** zal in de loop van Januari gevraagd worden een van deze petitie's of allebei te ondertekenen, daarna kan ook individueel ondertekend worden.*

Dit is een initiatief van Platform Aarde Boer Consument, in samenwerking met Europese organisaties zoals FOEE en Via Campesina. Andere onderdelen van de campagne zijn: onderzoek naar de meest geschikte vormen van meer regulering; lobbyen in Nederland en Europa, Europese bijeenkomst (zoals in 2007 in Nyeleni, Mali).

Ondertekend door:

NAV, NMB, X min Y, Afrika-Europa Netwerk, Boerengroep Wageningen,etc